

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Л.К. Задорожна

«7» Вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методологія і організація наукової діяльності

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

2020 – 2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності», розглянутої та схваленої на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 1 від «01» вересня 2020 р.) та затвердженої на засіданні Вченої ради КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (протокол № 5 від «15» вересня 2020 р.)

Розробник: Кисельова Ольга Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Протокол № 1 від «01» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

(Підпис)

Кашченко Р.В.
(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

Бухар М.М.
(Прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 1	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) – доктор філософії	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20	
		Практичні, семінарські	
		10	
		Самостійна робота	
90			
Форма підсумкового контролю: іспит			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Динамічність економічних умов господарювання, зростання обсягів наукової і науково-технічної інформації створює передумови для підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до самостійної творчої роботи, впровадження у виробництво наукомістких технологій та їх пристосування до умов ринкових відносин. Сучасний висококваліфікований фахівець повинен володіти глибокими знаннями та конструктивним мисленням. Щоб стати ним, необхідно досконало володіти методологією наукових досліджень і вмінням практично їх застосувати. Зазначене вище детермінує головне завдання підготовки наукових кадрів в умовах аспірантури. У контексті перетворень, що відбуваються, актуалізується пошук оптимальних методологічних підходів, що забезпечать ефективність та результативність формування дослідницької компетентності у майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. Важливим етапом у цьому процесі є запровадження в навчальний план дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності» з новими завданнями, покликаними сформуванню певних вмінь та навичок, що відповідають сучасним вимогам підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня – докторів філософії.

Навчальна дисципліна «Методологія і організація наукової діяльності» є базовою у підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня. Складається із лекційних, практичних та занять самостійної роботи на яких розглядаються питання найважливіших філософських проблем науки, методологічних шкіл і

напрямків, методів наукового пізнання, планування експериментальних досліджень та обробки отриманих результатів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності» є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи та технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю.

Міждисциплінарні зв'язки базуються на вивченні здобувачами: філософії науки, академічного письма англійською мовою, актуальних проблеми сучасної педагогіки й освіти, історії освіти та педагогічної думки, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формуванні умінь застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Мета навчальної дисципліни полягає є формуванні у здобувачів культури та навичок проведення наукових досліджень, упровадження їх результатів у практику професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення курсу є:

- ознайомити з сутністю понять і категорій навчальної дисципліни, сучасними методологічними концепціями наукових досліджень;
- розкрити специфіку наукового пізнання;
- визначити зміст і структуру процесу наукового дослідження;
- сформувати уміння та навички організації процесу наукового дослідження, застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження;
- характеризувати та систематизувати методики дослідження, її змісту і принципів розробки;
- удосконалювати вміння розробки етапів та форм процесу наукового дослідження;
- сформувати навички та вміння обґрунтування наукових гіпотез;
- підвищувати навички та вміння оволодіння традиційними та сучасними інноваційними методами проведення наукових досліджень;
- сприяти розвитку професійних умінь оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику;
- формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес;
- сприяти освоєнню навиків формування й використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження;
- удосконалювати вміння пошуку, добору і опрацювання наукової інформації, точному формулюванні мети, завдань і висновків дослідження;
- формувати культуру й навички організації та проведення наукового дослідження здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми спеціальності, дисципліна «Методологія і організація наукової діяльності» забезпечує набуття аспірантами наступних компетентностей:

1. Інтегральні компетентності – здатності розв'язувати комплексні проблеми у галузі освіти/педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

2. Загальні (ЗК): ЗК3, ЗК5.

ЗК3. Здатність організувати і здійснювати наукові дослідження.

ЗК5. Здатність спілкуватися в усній та письмовій формі українською та англійською мовами з метою презентації і обговорення результатів наукового дослідження.

3. Спеціальні (фахові, СК): СК1, СК3, СК4, СК7.

СК1. Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання з освітніх, педагогічних наук.

СК3. Здатність до пошуку, обробки, аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових педагогічних досліджень в освітній галузі.

СК4. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти дослідницько-інноваційними та освітніми проектами.

СК7. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій та професійній діяльності.

4. Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна (ПРН): ПРН1, ПРН3, ПРН5, ПРН8, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН16.

ПРН1. Аналізувати, оцінювати та розвивати наукові ідеї.

ПРН3. Вміти започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати наукове дослідження, демонструвати високий ступінь самостійності та інноваційності у цьому послідовному процесі.

ПРН5. Спілкуватися академічною українською та англійською мовами у професійній діяльності та дослідженнях, наукових та експертних знань з науковою спільнотою та громадськістю в галузі освіти.

ПРН8. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі освіти і педагогіки та застосовувати їх на практиці.

ПРН9. Знати та використовувати сучасну, термінологію новітні теорії, концепції, технології у сфері наукового дослідження та освітньої практики.

ПРН 11. Здійснювати критичний аналіз, огляд і узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження.

ПРН 12. Використовувати результати національних та зарубіжних наукових досліджень та позитивних практик.

ПРН 13. Ініціювати, організувати та реалізовувати дослідницько-інноваційні та освітні проекти, складати проектні пропозиції щодо залучення фінансування, застосовувати механізми реєстрації прав інтелектуальної власності.

ПРН 16. Знати і застосовувати ІКТ-технології для реалізації дослідницької та професійної діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- предмет, зміст і специфіку навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності»;
- стан наукової діяльності в Україні та за кордоном;
- цілі та завдання методології та організації наукових досліджень;

- наукову термінологію;
- методологію проведення наукових досліджень;
- класифікацію теоретичних і емпіричних методів дослідження;
- класифікацію та особливості застосування статистичних методів обробки результатів дослідження;
- методики дослідження, їх зміст і принципи розробки;
- значення методологічної підготовки для професійної діяльності;
- особливості проектування та організації експериментів;
- інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження;
- загальні вимоги до оформлення наукового дослідження.

уміти:

- відбирати й аналізувати інформацію з теми наукового дослідження, формулювати його мету й завдання;
- використовувати загальнонаукові та спеціальні методи науково-педагогічних досліджень;
- планування і організування наукових експериментів;
- проводити дослідження, обробляти й оцінювати його результати;
- застосування автоматизованих систем обробки інформації у наукових дослідженнях;
- інтерпретувати результати наукових досліджень і оформлювати результати наукових досліджень;
- здійснювати апробацію результатів наукових досліджень;
- складання звітів з науково-дослідної роботи;
- визначати педагогічну ефективність наукових досліджень.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Філософські аспекти науки та наукової діяльності

Тема 1. Наука і наукова діяльність як система знань

Поняття науки та наукової діяльності. Система наукових знань. Форми наукової діяльності. Науковий результат і науковий продукт. Суспільне планетарне значення науки. Мета та функції науки. Еволюція наукових знань. Роль філософії в обґрунтуванні проблем наукового дослідження. Логічний аналіз об'єкта, суб'єкта і предмета методології наукового дослідження. Специфіка пізнавального ставлення людини до світу. Поняття гносеології та її місце в системі філософського знання. Пізнавальні завдання у науковому дослідженні: теоретичні, емпіричні, логічні. Абсолютність і відносність наукових знань. Зміст, структура і значення навчальної дисципліни для наукової підготовки аспіранта.

Тема 2. Організаційні аспекти наукової діяльності

Наукові колективи й наукові школи та їх роль у розвитку науки. Формування наукових шкіл. Організація роботи в науковому колективі. Основні принципи управління науковими колективами. Особливості управління конфліктами у науковому колективі. Організаційно-педагогічні аспекти наукової

діяльності закладу вищої освіти. Робота з документами. Організація ділового спілкування і переписки. Народи і їх роль в управлінні колективами. Етика наукової роботи. Наукова репутація та її значення

Тема 3. Методологічні засади наукового пізнання

Мета, об'єкт, предмет наукового дослідження. Три рівні наукової методології. Методологія, наукова ідея, гіпотеза, метод, прийоми в наукових дослідженнях. Особливості їх проведення та значення у інноваційному розвитку суспільства. Концептуальні засади наукових досліджень. Класифікація методів наукового дослідження: загальнонаукові методи, методи теоретичних досліджень, наукові методи емпіричних досліджень. Типологія джерел наукової інформації. Акумуляція і інтеграція наукових знань. Формування наукових шкіл.

Тема 4. Теоретичні та емпіричні методи наукових досліджень

Абстрагування та ідеалізація. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій. Теоретичні методи досліджень. Наукові закони, регулярність та випадковість. Завдання теоретичного дослідження. Складові теоретичного дослідження. Емпіричні методи дослідження та інструментарій обробки даних емпіричних досліджень. Основні поняття теорії вимірювань. Етапи розробки та проведення спостереження, опису, порівняння, вимірювання, анкетування, тестування, експерименту, моделювання, класифікація та інших універсальних методів. Експеримент як особлива форма наукового пізнання. Емпіричні методи дослідження. Загальні та спеціальні методи науково-педагогічного дослідження. Загальна характеристика емпіричних методів.

Тема 5. Обробка та оформлення результатів наукових досліджень

Обробка результатів експериментальних досліджень. Основи теорії випадкових помилок та методів оцінки випадкових похибок у вимірюваннях. Методи графічної інтерпретації результатів експерименту. Аналітична обробка результатів експерименту. Оформлення результатів наукової роботи. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукової роботи. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Впровадження та ефективність наукових досліджень. Формулювання наукової новизни та практичного значення отриманих результатів. Інформаційна база наукового дослідження.

3.1. Структурований навчальний план з дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності»

Тема	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Практичн і заняття	СРС	Лекції	Практичн і заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Філософські аспекти науки та наукової діяльності						
Наука і наукова діяльність як система знань	2	2	18	-	-	-

Організаційні аспекти наукової діяльності	6	2	18	-	-	-
Методологічні засади наукового пізнання	4	2	18	-	-	-
Теоретичні та емпіричні методи наукових досліджень	4	2	18	-	-	-
Обробка та оформлення результатів наукових досліджень	4	2	18	-	-	-
Всього - 90	20	10	90	-	-	-

3.2. Теми лекційних занять з навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності»

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Філософські аспекти науки та наукової діяльності		
1.	Наука і наукова діяльність як система знань	2
2.	Організаційні аспекти наукової діяльності	6
3.	Методологічні засади наукового пізнання	4
4.	Теоретичні та емпіричні методи наукових досліджень	4
5.	Обробка та оформлення результатів наукових досліджень	4
Всього:		20

3.3. Теми практичних занять з навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності»

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Філософські аспекти науки та наукової діяльності		
1.	Наука і наукова діяльність як система знань	2
2.	Організаційні аспекти наукової діяльності	2
3.	Методологічні засади наукового пізнання	2
4.	Теоретичні та емпіричні методи наукових досліджень	2
5.	Обробка та оформлення результатів наукових досліджень	2
Всього:		10

3.4. Теми самостійних робіт з навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності»

№ з/п	Тема	Кількість годин	Вид контролю
Змістовий модуль 1. Філософські аспекти науки та наукової діяльності			
1.	Наука і наукова діяльність як система знань	18	Усне опитування, складання термінологічного словника
2.	Організаційні аспекти наукової діяльності	18	Доповідь, усне опитування
3.	Методологічні засади наукового пізнання	18	Доповідь, усне опитування
4.	Теоретичні та емпіричні методи наукових досліджень	18	Тестування
5.	Обробка та оформлення результатів наукових досліджень	18	Доповідь, усне опитування,

4. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Викладання навчальної дисципліни «Методологія і організація наукової діяльності» на лекційних та семінарських заняттях забезпечується наочними засобами навчання, структурованими алгоритмами контролю знань, умінь та навичок.

Самостійна робота передбачає позааудиторне виконання завдання. Самостійна робота при вивченні навчальної дисципліни забезпечується наочними засобами навчання, структурованими алгоритмами контролю знань, умінь та навичок.

Перевірка здобутих знань, рівня умінь та навичок здобувачів відбувається під час поточного та підсумкового контролів. Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях і має навчальний характер.

Підсумковий контроль здійснюється під час іспиту.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБОТ

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За нац. шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
			Здобувач вищої освіти	
1-5	0...100	F...A		
5	90 ... 100	A	Здобувач виявив всебічні, систематичні й глибокі знання з питань науки та наукової діяльності; визначає характеристики та особливості методів дослідження, поняття про науку та наукову діяльність; на високому рівні оперує основними концепціями, теоріями й проблемами філософії та методології науки й наукової діяльності; володіє знаннями та розуміє сутність і комплекс вимог до наукового дослідження, особливості форм наукових документів, правила оформлення	Здобувач на високому рівні орієнтується в темах; вміє реалізовувати здобуті теоретичні знання на практиці, робити узагальнення; характеризує методологію наукового пізнання; експериментальні методи; вміє здійснювати публічну апробацію результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами; на високому рівні володіє технікою роботи з науковою літературою; активно приймає участь у дискусіях.

			наукових документів, методичку наукового дослідження.	
4	75 ... 89	C ... B	Здобувач виявив достатні знання основних концепцій, теорій, проблем науки та наукової діяльності, але допустив не суттєві помилки під час визначення теоретико-методологічних засад сучасної професійної освіти; володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий; виконання практичних завдань значно формалізовано; володіє достатніми знаннями понятійного апарату, проте припускається помилок; у цілому розуміє сутність та комплекс вимог до наукового дослідження, його класифікацію, види, але викликає труднощі визначення форм узагальнення наукових результатів; обізнаний із структурою, логікою та системою вимог до дисертаційної роботи.	Здобувач на достатньому рівні вміє реалізовувати здобуті теоретичні знання на практиці; формулювати висновки та робити узагальнення з незначними помилками; припускається незначних помилок під час визначення наукових і практичних проблем, у цілому вміє готувати наукові тексти та доповіді; демонструвати уміння академічного письма; на достатньому рівні володіє технікою роботи з науковою літературою; здатний до самостійного використання основної та додаткової літератури; приймає активну участь у дискусіях і інтерактивних вправах.
3	60 ... 74	E ... D	Здобувач виявив базові знання основного навчального матеріалу дисципліни; на низькому рівні обізнаний із понятійним апаратом наукової діяльності; володіє низькими знаннями про методичку наукового дослідження, його зміст і принципи реалізації, структурою, логікою та системою	Здобувач виконує завдання на низькому рівні; невпевнений у власних висновках. задовільно орієнтується в матеріалі дисципліни, а також у проблемі, поставленій у завданні, відповідь розкрито неповністю є недоліки.

			вимог до дисертаційної роботи; в основному виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою; допускає помилки у відповідях на запитання при виконанні завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал.	
2	35 ... 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу; допускає принципові помилки, які може усунути лише за допомогою викладача.	Виконує частину завдання за допомогою викладача.
1	0 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом.	Виконує лише окремі аспекти завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми.

До підсумкового контролю у формі заліку, аспіранти допускаються лише при відсутності академічної заборгованості і середньому балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Шкала оцінювання рівня опанування дисципліни (національна та ECTS)

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		Іспит		Залік
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
82 – 89	B	4	добре	
75 – 81	C	3	задовільно	
67 – 74	D			
60 – 66	E	2	незадовільно	не зараховано
35 – 59	FX			
0 – 34	F	1		

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Матеріали для підготовки до лекцій, завдання до практичних занять, додаткова література та нормативно-правові акти знаходяться на офіційних веб-сайтах, сайті КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» педагогіки та освітнього менеджменту.

8. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Поняття науки та наукової діяльності.
2. Система наукових знань.
3. Форми наукової діяльності.
4. Науковий результат і науковий продукт.
5. Мета та функції науки.
6. Еволюція наукових знань.
7. Роль філософії в обґрунтуванні проблем наукового дослідження.
8. Логічний аналіз об'єкта, суб'єкта і предмета методології наукового дослідження.
9. Поняття гносеології та її місце в системі філософського знання.
10. Пізнавальні завдання у науковому дослідженні: теоретичні, емпіричні, логічні.
11. Зміст, структура і значення навчальної дисципліни для наукової підготовки аспіранта.
12. Наукові колективи й наукові школи та їх роль у розвитку науки.
13. Організація роботи в науковому колективі.
14. Основні принципи управління науковими колективами.
15. Особливості управління конфліктами у науковому колективі.
16. Організаційно-педагогічні аспекти наукової діяльності закладу вищої освіти.
17. Робота з документами.
18. Організація ділового спілкування і переписки.
19. Етика наукової роботи.
20. Наукова репутація та її значення
21. Мета, об'єкт, предмет наукового дослідження.
22. Рівні наукової методології.
23. Методологія, наукова ідея, гіпотеза, метод, прийоми в наукових дослідженнях.
24. Концептуальні засади наукових досліджень.
25. Класифікація методів наукового дослідження: загальнонаукові методи, методи теоретичних досліджень, наукові методи емпіричних досліджень.
26. Типологія джерел наукової інформації.
27. Акумуляція і інтеграція наукових знань.
28. Абстрагування та ідеалізація.
29. Методи аналізу, класифікації і побудови теорій.
30. Теоретичні методи досліджень.
31. Наукові закони, регулярність та випадковість.
32. Завдання теоретичного дослідження.

33. Складові теоретичного дослідження.
34. Емпіричні методи дослідження.
35. Інструментарій обробки даних емпіричних досліджень.
36. Основні поняття теорії вимірювань.
37. Етапи розробки та проведення спостереження.
38. Етапи розробки та проведення анкетування та тестування.
39. Етапи розробки та проведення експерименту.
40. Експеримент як особлива форма наукового пізнання.
41. Емпіричні методи дослідження.
42. Загальні методи науково-педагогічного дослідження.
43. Спеціальні методи науково-педагогічного дослідження.
44. Загальна характеристика емпіричних методів.
45. Основи теорії випадкових помилок та методів оцінки випадкових похибок у вимірюваннях.
46. Методи графічної інтерпретації результатів експерименту.
47. Аналітична обробка результатів експерименту.
48. Оформлення результатів наукової роботи.
49. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження.
50. Мова та стиль наукової роботи.
51. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження.
52. Впровадження та ефективність наукових досліджень.
53. Формулювання наукової новизни наукового дослідження.
54. Практичне значення отриманих результатів.
55. Інформаційна база наукового дослідження.
56. Формування наукових шкіл.
57. Етапи розробки та проведення опису наукового дослідження.
58. Розробка та впровадження моделі наукового дослідження.
59. Народи та їх роль в управлінні колективами.
60. Абсолютність і відносність наукових знань.

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Артюхов А., Меньшов О. Академічна чесність у наукових дослідженнях. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Київ : Таксон, 2016. С. 121-131.
2. Адміністративно-правове забезпечення управління у сфері науки : підручник : за заг. ред. проф. Т. О. Коломоець Київ : Істина, 2018. 145 с.
3. Бублик С. Г. Світові тенденції розвитку системи вищої освіти та місце в ній дослідницького процесу. Наука та наукознавство : міжнар. наук. журн. 2019. № 1(103). С. 46-67.
4. Гальченко С. І. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Черкаси : АММО, 2015. 93с.
5. Данильян О. Г. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 448 с.

6. Загальні вимоги до оформлення наукової, навчальної та навчально-методичної літератури : метод. рек. для наук.-пед. працівників / уклад.: Н. М. Ніколаєнко, Т. О. Рудич. Харків : ХНТУСГ, 2019. 83 с.

7. Малинна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. Рівне : НУВГГІ, 2016. 247 с.

8. Петрушина Т. Сприйняття вітчизняної науки і науковців у суспільній свідомості. Вісник НАН України. 2015. № 2. С. 29-36.

Додаткова:

1. Бублик С. Г. Тематичне ядро публікацій дослідника: наукометр. підхід. Наука та наукознавство. 2019. № 4(106). С. 52-67.

2. Бурба О. І. Організація науково-технічної експертизи в Україні. Науково-технічна інформація. 2015. № 3. С. 12-16.

3. Мриглод О. І. Наукометрія та управління науковою діяльністю: вкотре про світове та українське. Вісн. Нац. акад. наук України. 2019. № 9. С. 81-94.

4. Надикто В.Т. Методологія наукових досліджень : посібник-практикум для виконання лабораторних робіт. Мелітополь : Люкс, 2020. 94 с

5. Палеха Ю. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2016. 336 с.

6. Чернишова Є. Р. Основи наукознавства (дорожня карта наукового керівника) : навч.-метод. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 256 с.

7. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 256 с.

8. Якимчик А. І. Щодо проблеми використання в Україні наукометричних показників: на прикладі аналізу публікаційної активності окремого науковця. Вісн. Нац. акад. наук України. 2020. № 9. С. 66-77.

9. Ярмольницький В. Впровадження наукових розробок. Економіка, закон, ринок. 2014. № 4. С. 34-43.

Нормативно-правові акти

Закони України:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page> (дата звернення: 24.03.2020).

2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 25.03.2020).

3. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР (в ред. від 05.12.2012) зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.03.2020).

4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 № 2623-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.03.2020).

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Про затвердження Положення про атестацію наукових працівників : постанова КМ України від 13.08.1999 № 1475 (в ред. від 21.08.2014) зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1475-99-%D0%BF?test=> (дата звернення: 26.03.2020).

2. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) КМ України від 23 березня 2016 р. № 261 зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.03.2020).

3. Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації КМ України від 26 серпня 2021 р. № 897 зі змін. і допов. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.03.2020).

4. Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників : постанова КМ України від 13.04.2011 № 411 (в ред. від 21.08.2013). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-2011-%D0%BF> (дата звернення: 27.03.2020).

5. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : постанова КМ України від 23.03.2016 № 261. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529> (дата звернення: 27.03.2020).

Накази Міністерства освіти і науки України

1. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам : наказ МОН України від 14.01.2016 №13. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16> (дата звернення: 27.03.2020).

2. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей. Наказ МОН молодьспорт України від 14.09.2011 № 1057. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11> (дата звернення: 27.03.2020).

3. Стосовно вибору пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень вищих навчальних закладів Міністерства освіти і науки : лист МОН України від 10.09.2010 № 1/9-617. URL: http://www.mon.gov.ua/files/normative/newstmp/2010/13_09/199177 (дата звернення: 27.03.2020).

4. Про опублікуванні результатів дисертацій у періодичних виданнях : лист МОН України від 04.12.2015 № 1/9-586. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4688> (дата звернення: 27.03.2020).

5. Про атестаційні справи здобувачів вчених звань : лист МОН України від 24.12.2015 № 1/9-621. URL: <http://old.mon.gov.ua/> (дата звернення: 27.03.2020).

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>

2. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbiv.gov.ua>

3. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України. URL: <http://www.nisd.gov.ua>

4. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://www.eu.int>

5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

7. Болонська декларація. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

8. Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах. URL: <http://www.mon.gov.ua/>